

משרד החינוך

אגף בכיר בחינות

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לפסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה. אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה. לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלתם מודפסים פרטיכם האישיים. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלתם מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקות הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי מחברת הבחינה (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

מדבקות נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات	מדבקות שאלון ملصقة نموذج امتحان
שנה السنة חודש الشهر מועד موعد מס' תעודת הזהות رقم الهوية סמל ביה"ס رقم المدرسة	שאלון 015381 עברית
מדבקות לנבחנים ملصقات للممتحنين	
יש להדביק כאן ↑ מדבקות נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	

אם ניתנה מחברת נוספת

☐

יש לסמן במשבצת

إذا أُعطي دفتر إضافي

يجب الإشارة في المربع

* التعلیمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

دفتر امتحان

تحيّة للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعدّ الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على مواد مكتوبة أو شفهيّة.

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة – كتب، دفاتر، قوائم – إلى غرفة الامتحان، ما عدا "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلويّة أو أجهزة إلكترونيّة أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكّد بأنّ تفاصيلكم الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلتم عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولكم على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخطّ يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخطّطة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة.
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُثير الشكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنّى لكم النّجاح!

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשפ"ד, 2024
מספר השאלון: 15381

מדינת ישראל
משרד החינוך

שימו לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

עברית לבתי ספר דרוזיים הוראות

- א. משך הבחינה: שלוש שעות וחצי.
ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים:
- פרק ראשון – הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה**
חלק א – הבנת הנקרא	– 30 נקודות
חלק ב – הבנת הנשמע	– 15 נקודות
חלק ג – הבעה	– 15 נקודות
- פרק שני – דקדוק**
חלק א – הפועל ושם העצם	– 7 נקודות
חלק ב – מילות יחס ותצורת השם	– 7 נקודות
חלק ג – תחביר	– 6 נקודות
- פרק שלישי – תנ"ך או שירה**
חלק א – תנ"ך	{ יש לבחור באחד החלקים	– 20 נקודות
חלק ב – שירה		
סך הכול		– 100 נקודות

- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
ד. הוראות מיוחדות: (1) יש לענות על כל השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.
(2) עמודי הטיוטה בסוף השאלון נועדו לשאלון כולו.
(3) אין להשתמש במילון.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

פרק ראשון: הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה (60 נקודות)

חלק א – הבנת הנקרא (30 נקודות)

קראו את מאמרים א–ב, וענו על כל השאלות 1–8 לפי ההוראות.

מאמר א

מנהיגות מעצבת

פסקה א מנהיגות היא תופעה חברתית שכולם מכירים, אך מעטים מאוד מצליחים להסביר. תופעה זו מעוררת שאלות רבות: מהי מנהיגות? מדוע אדם מסוים יכול להוביל ציבור שלם, ואילו אדם אחר אינו מצליח בכך? האם מנהיגות היא תכונה שנולדים איתה או תכונה שרוכשים במהלך החיים?

פסקה ב בעבר אנשים טענו כי למנהיג יש אוסף של תכונות יוצאות דופן אשר אין לבני האדם ה"רגילים". כמו כן הם טענו כי באמצעות הקסם האישי שלו ותכונות אישיות המיוחדות רק לו הוא גורם לאנשים להאמין בו ולהעריץ אותו, ובגלל זה אנשים מאפשרים לו להוביל אותם. חוקרים בדקו מדוע אנשים מאפשרים לאדם מסוים להוביל אותם, ואילו לאדם אחר הם אינם מאפשרים, אך לא הצליחו להוכיח את הטענה הזאת. בסוף שנות השבעים של המאה ה-20 התפתחה גישה שנקראת "מנהיגות מעצבת". לפי גישה זו, המנהיג המעצב הוא אדם שההתנהגות והמעשים שלו, ולא בהכרח התכונות שלו, הם שמאפשרים לו להוביל את האנשים. עם זאת אי אפשר להתעלם מן העובדה שגם התכונות של אדם קובעות את ההתנהגות שלו, ולפעמים משפיעות על הבחירות ועל הפעולות שלו.

פסקה ג הפעולות של המנהיג המעצב הן פעולות יצירתיות ויוצאות דופן. לפעמים הוא מסכן את חייו כדי להשיג את המטרות שלו. התנהגותו מעוררת הערצה, חיבה והזדהות וגורמת לאנשים לשתף עימו פעולה ולראות בו מנהיג. מנהיג מסוג זה אינו מתרכז בעצמו או בצרכים האישיים שלו, אלא באנשים שהוא מוביל. הוא מעודד אותם להאמין ביכולות שלהם ולפעול למען מטרות משותפות. הוא מדריך אותם כיצד לפתח חשיבה עצמאית ויצירתית כדי לממש את המטרות שלפניהם ולהגיע להישגים.

פסקה ד הפתגם "תן לאדם רעב דג, והוא יספיק לו ליום אחד. אך אם תלמד אותו לדוג, הוא יוכל לספק לעצמו מזון כל ימי חייו" הוא תיאור מדויק של דרך פעולתו של המנהיג המעצב. התפקיד שלו אינו לפתור בעיות בעבור אנשים, אלא לשפר את היכולות שלהם וללמד אותם כיצד לפתור את הבעיות שלהם בעצמם; ללמד אותם אילו שאלות לשאול וכיצד ליצור רעיונות חדשים ויצירתיים.

פסקה ה על פי גישת המנהיגות המעצבת, אנשים ירצו לתרום ויילחמו למען מטרה מסוימת, אם הם ירגישו שההשתתפות שלהם חשובה בדרך להשגת המטרה. אי אפשר לכפות על אנשים לפעול, אלא צריך לעורר בהם תחושת מחויבות ואמונה שהם יכולים לשנות ולהשפיע. מחקרים מלמדים כי אנשים המאמינים בעצמם וביכולות שלהם מצליחים לבצע משימות טוב יותר מאנשים שאינם מאמינים בעצמם. האמונה של האדם בעצמו לא רק גורמת לו להרגיש טוב יותר, אלא גם מְדַבְּקֶת אותו ללמוד דברים חדשים כדי לשפר את ההישגים שלו ואת איכות הביצוע שלו. לכן המנהיג המעצב מעניק יחס חם ואישי לאנשים שלו וגורם להם להאמין ביכולות שלהם לפעול ולשנות כדי ליצור עתיד טוב יותר.

(שימו לב: המשך המאמר בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

מנהיג טוב משמש לאנשיו דוגמה אישית להתנהגות מוסרית ואחראית. מנהיג שהאנשים מכבדים, מעריכים וסומכים עליו נעשה דוגמה לחיקוי ודמות להזדהות. רק כאשר אנשים ירגישו אמון מלא במנהיג, הם יעריכו אותו וינסו לחקות את התנהגותו. הם ירצו להיות דומים לו, לכן הם יאמצו לעצמם את הערכים וההתנהגויות שהוא מייצג. אנשים שמרגישים כך יצעדו אחרי המנהיג לכל מקום, יתאמצו לפעול ולתרום בלי גבול, ואפילו יהיו מוכנים להסתכן כדי לעשות זאת.

פסקה ו

אומנם את ההתנהגויות של מנהיג אמיתי קשה לזייף, אבל בהחלט אפשר לחקור אותן ולהגדיר את דרכי הפעולה המאפיינות את דמות המנהיג, ללמוד מהן ולתרגל אותן. אפשר לפתח ולתרגל התנהגויות כאלה אצל מנהלים, אצל מפקדים ואצל בני נוער, וכך להצמיח דורות חדשים של מנהיגים איכותיים.

פסקה ז

(מעובד על פי "מודל הטווח המלא של המנהיגות", באמצעות מרכז ההדרכה של **תנועת הצופים**, אוחזר מן האתר cdn.exiteme.com)

ענו על כל השאלות 1–8: בכל שאלה בחרו באחד מן הסעיפים א–ב.

ענו על שאלות 1–5 על פי מאמר א.

שימו לב: העתקה של משפטים מיותרים מן המאמר תגרום להפחתת נקודות.

1. א. לפניכם ארבעה משפטים בנוגע למנהיגות.
 - הקיפו את המשפט הנכון, על פי פסקות א–ב. (3 נקודות)
 - מנהיגות היא תופעה הקשורה בתכונות של בני אדם.
 - יש גישה אחת בלבד שמסבירה מהי מנהיגות.
 - מנהיגות היא תופעה הקשורה בהתנהגות הציבור.
 - יש מעט מאוד מחקרים על מנהיגות.
- ב. על פי פסקה ב, אנשים טענו כי מה שמאפיין מנהיג הוא אוסף של תכונות יוצאות דופן.
 - הקיפו את המשפט שמפריך (שולל) טענה זו. (3 נקודות)
 - המנהיג יכול להשפיע על אנשים, לעורר הערצה כלפיו ולהוביל אותם.
 - התכונות של האדם הן שמכתיבות את ההתנהגות שלו.
 - המנהיג אינו כמו בני האדם הרגילים.
 - חוקרים לא הצליחו להוכיח זאת.

(שימו לב: המשך השאלות בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

2. א. מנהיג מעצב מעורר הערצה בקרב האנשים שהוא מוביל.

על פי פסקה ג, כתבו שתי פעולות של מנהיג כזה אשר מעוררות הערצה בקרב הציבור. (3 נקודות)

פעולה 1:

פעולה 2:

ב. בפסקה ג (שורה 5) כתוב: "הוא מדריך אותם כיצד לפתח חשיבה עצמאית ויצירתית".

העתיקו מפסקה ד משפט שיש לו משמעות דומה למשפט זה. (3 נקודות)

3. א. לפניכם שלושה משפטים על פי פסקה ה, שבה מתוארת תפיסת המנהיגות המעצבת.

א. אנשים מוכנים לתרום ולהילחם למען מטרה מסוימת.

ב. לאנשים יש מחויבות ואמונה ביכולתם לשנות ולהשפיע.

ג. המנהיג גורם לאנשים להאמין ביכולות שלהם.

סדרו את המשפטים על פי סדר ההתרחשות שלהם.

כתבו את האות המתאימה ליד כל אחד מן המספרים שלפניכם. (3 נקודות)

(1) _____

(2) _____

(3) _____

ב. לפניכם חמישה משפטים שכל אחד מהם מתאר יחסים בין מורים לתלמידים.

הקיפו את המשפטים שבהם התפיסה של "מנהיגות מעצבת" אינה באה לידי ביטוי. (3 נקודות)

– מורים המכתיבים לתלמידים את חומר הלימוד ודורשים מהם שינן של החומר

– מורים המאפשרים לתלמידים לענות על שאלות כשספר הלימוד פתוח

– מורים הכותבים על הלוח את התשובות על שאלות קשות

– מורים שמתייחסים לתלמידים בסמכות ובלי פשרות

– מורים המאפשרים לתלמידים ללמוד בקבוצות

(שימו לב: המשך השאלות בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

4. א. בפסקה ה (שורה 2) כתוב: "אי אפשר לַכְּפּוֹת על אנשים לפעול".

מה פירוש המילה "לכפות"?

הקיפו את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

– לבקש – לצוות

– להכריח – לעודד

ב. בפסקה ה (שורות 5–6) כתוב: "האמונה של האדם בעצמו לא רק גורמת לו להרגיש טוב יותר, אלא גם

מדרבנת אותו ללמוד דברים חדשים כדי לשפר את ההישגים שלו".

מה פירוש המילה "מדרבנת"?

הקיפו את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

– מעודדת – מונעת

– מלווה – מדריכה

5. א. "תן לאדם רעב דג, והוא יספיק לו ליום אחד. אך אם תִּלְמֵד אותו לדוג, הוא יוכל לספק לעצמו מזון

כל ימי חייו". (פסקה ד)

בבית הספר שבו אתם לומדים האם מעניקים לכם "דג" או האם מלמדים אתכם "לדוג"?

הסבירו את דבריכם, והדגימו אותם. (5 נקודות)

ב. "תן לאדם רעב דג, והוא יספיק לו ליום אחד. אך אם תִּלְמֵד אותו לדוג, הוא יוכל לספק לעצמו מזון

כל ימי חייו". (פסקה ד)

לפי גישת המנהיגות המעצבת, מנהיג (מעצב) צריך לנהוג על פי משמעות הפתגם ועל פי המוסבר בפסקה ד.

לדעתכם, האם סוג כזה של מנהיג מתאים להנהיג מדינה? נמקו את דבריכם. (5 נקודות)

(שימו לב: מאמר ב בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

קראו את מאמר ב שלפניכם, וענו על שאלות 6–8 שאחריו לפי ההוראות.

מאמר ב

מנהיגות בהוראה

פסקה א מנהיגות היא תופעה אנושית. אנשים רואים במנהיג אדם שרוצה לשפר את פני החברה ומוביל אותם להשגת מטרה זו. למנהיג יש יכולת להשפיע על אנשים אחרים ולגרום להם לבצע משימות מתוך מחויבות, בשיתוף פעולה ומתוך אמונה במטרה.

פסקה ב בבית הספר המנהל הוא המנהיג של המורים, והצלחתו תלויה ביכולת שלו לגרום למורים להרגיש מחויבים למטרות בית הספר. בעבר המורים התמקדו בעיקר בהוראה בכיתה, אך כיום המורים נדרשים להיות פעילים גם בתחומי הכיתה וגם בבית הספר כולו, והם נדרשים לקדם את המטרות של כלל מערכת החינוך, ולבצע שינויים שיש להם ערך חינוכי. בשל מעמדו ותפקידו של המורה בבית הספר נשאלת השאלה: האם אפשר להפוך מורה למנהיג?

פסקה ג חוקרים מציגים שתי גישות מנוגדות בנוגע לפיתוח מנהיגות. האחת היא "גישת התכונות", והאחרת היא "הגישה המצבית". על פי גישת התכונות, מנהיגים הם אנשים שיש להם תכונות מסוימות מלידה, ובזכותן הם יכולים להגיע לעמדה של מנהיגות. על פי הגישה המצבית, כל אחד יכול להפוך למנהיג על ידי רכישה ותרגול מתאים של כישורי מנהיגות. כלומר הסביבה של האדם וההזדמנויות שיש לאדם במהלך חייו הן הקובעות את מידת כישורי המנהיגות שהוא יפתח, ולא דווקא תכונותיו. זוהי גישה אופטימית יותר מפני שלפיה אפשר לרכוש יכולת מנהיגות על ידי הכשרה נכונה.

פסקה ד תת־אלוף אבמן, מפקד אוגדה ומדריך קורס מפקדי פלוגות וגדודים לשעבר, מרצה לאנשי חינוך. הוא מציג בהרצאות שלו "ארגז כלים" מנהיגותי שהוא למד בשלושים השנים שבהן שימש מפקד ביחידות של לוחמים. מורים יכולים להיעזר בארגז הכלים הזה כדי להקנות ערכים ונורמות לתלמידים ולהשפיע על עיצוב אישיותם והתנהגותם. לדבריו, יש דמיון בין דמות המפקד־המנהיג לבין דמות המורה־המנהיג.

פסקה ה המורה־המנהיג, כמו המפקד, צריך להיות דוגמה לחיקוי ודמות להערצה ולשמע דוגמה אישית לתלמידיו. למורה צריך להיות קשר טוב עם התלמידים, הוא צריך להקשיב להם ולהיות זמין לצרכים שלהם; הוא צריך להבין אותם, להתחשב בהם, אך גם לדרוש מהם לעשות את המוטל עליהם. המורה המנהיג הוא לא רק המפקד אלא גם החונך והמחנך של תלמידיו.

פסקה ו הקריאה "אחר־י" משקפת את עיקר המנהיגות הצבאית. מפקד שרוצה להוביל את החיילים שלו להישגים חייב לתת להם דוגמה אישית כדי לעורר בהם התלהבות ומוטיבציה לפעול. כך גם צריך לנהוג מורה שרוצה להוביל את תלמידיו להצלחה, לגרום להם להתפתח ולקדם את החברה.

(מעובד על פי דניאל פלורנטין, "מנהיגות בצבא ובהוראה", News1, 13/3/2019)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

ענו על שאלות 6–8: בכל שאלה בחרו באחד מן הסעיפים א–ב.

6. א. יש הטוענים כי אפשר להפוך כל מורה למנהיג.

האם אתם מסכימים עם טענה זו? נמקו את קביעתכם על פי מאמר ב. (5 נקודות)

ב. לדעתכם, האם היכולת של מנהיג להשפיע על אנשים אחרים היא יכולת שנולדים איתה או יכולת

שאפשר ללמוד? נמקו את דעתכם על פי מאמר ב. (5 נקודות)

7. א. בשורות 2–3 בפסקה א במאמר ב כתוב: "למנהיג יש יכולת להשפיע על אנשים אחרים ולגרום להם

לבצע משימות מתוך מחויבות, בשיתוף פעולה ומתוך אמונה במטרה".

האם כותב מאמר א היה מסכים עם טענה זו? הוכיחו את קביעתכם על פי מאמר א. (4 נקודות)

ב. בפסקה ב במאמר א מוזכרות שתי גישות בנוגע למנהיגות: "גישת התכונות" ו"גישת המנהיגות המעצבת".

עם איזו משתי הגישות היה מסכים תת־אלוף אבמן (מאמר ב, פסקה ד)? נמקו את תשובתכם. (4 נקודות)

8. א. בפסקה ד במאמר ב כתוב כי תת־אלוף אבמן מציג בהרצאות שלו "ארגז כלים" מנהיגותי.

העתיקו ממאמר א משפט שמשמעותו דומה למשמעות משפט זה. (5 נקודות)

ב. על פי פסקה ו במאמר א, רק כאשר אנשים ירגישו אמון מלא במנהיג, הם יעריכו אותו וינסו לחקות את

התנהגותו.

הסבירו על פי שני המאמרים מדוע בקריאה "אחרי" (פסקה ו במאמר ב) באה לידי ביטוי פעולה שמעוררת

אמון במנהיג. (5 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

חלק ב – הבנת הנשמע (15 נקודות)

האזינו לקטע השמע*, וענו על כל השאלות 9–12.

קטע השמע יושמע פעמיים.

9. מדוע עדי אלטשולר נחשבת למנהיגה חברתית?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר. (3 נקודות)

- כי פעילותה כוללת את כל חלקי האוכלוסייה בישראל.
- כי היא לא בילתה עם חברים במסיבות ומשחקים.
- כי היא נאמה באו"ם בשם אנשי יזמות ויצירתיות ישראלים.
- כי דבריה בטקס הדלקת המשואות הופנו אל ילדים וילדות.

10. כיצד ביטאו בישראל את ההערכה לפעילותה של עדי אלטשולר?

הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

- היא מעוררת השראה בישראל.
- היא הקימה את תנועת "כנפיים של קרמבו".
- היא הוזמנה לדבר בערב "זיכרון בסלון".
- היא נבחרה להדליק משואה.

11. בדבריה בטקס, עדי פונה לנערה שיושבת עכשיו בבית. מי היא הנערה הזאת?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר. (4 נקודות)

- נערה שעדי מכירה מתקופה אחרת בחייה.
- סמל לנערים ולנערות שרוצים ליצור מציאות אחרת.
- מקרה פרטי של נערה שחוותה חרם חברתי.
- ציטוט משיר ילדים ידוע.

12. מהי המטרה העיקרית בפעילותה של עדי? (4 נקודות)

* קטע השמע מבוסס על דברים מאת אירית גולדברג, סמנכ"לית שיווק של חברת מתנות במרשתת, שכתבה על עדי אלטשולר באתר גלובס, ביום 26/9/2021.

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

חלק ג – הבעה (15 נקודות)

ענו על שאלה 13.

13. כתבו חיבור בהיקף של כ-200 מילים על אחד משני הנושאים (1) או (2) שלפניכם.

(1) לפניכם רשימת תכונות: סמכותיות, סובלנות, בקיאות, חוש צדק, מוסריות.

כתבו חיבור טיעון, והביעו בו את דעתכם בנוגע לשאלה מה הן שתי התכונות העיקריות שמורה צריך להתאפיין בהן. בחרו את שתי התכונות מן הרשימה. נמקו את דעתכם. תוכלו להוסיף דוגמאות מניסיונכם.

(2) כתבו חיבור טיעון, והביעו בו את דעתכם בנוגע לשאלה כיצד מנהיג צריך להוביל אנשים ולגרום להם לפעול:

באמצעות הפחדה או באמצעות אהבה. נמקו את דעתכם.

שימו לב: התייחסו בחיבורכם גם לדעה המנוגדת לדעתכם.

כתבו את החיבור בעמוד 12.

(תוכלו להשתמש בעמודים 23–24 לטייטה לחיבור.)

הקיפו את נושא החיבור שבחרתם:

[illegible]

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

פרק שני: דקדוק (20 נקודות)**חלק א – הפועל ושם העצם (7 נקודות)**

ענו על שאלות 14–15, לפי ההוראות.

14. לפניכם חמישה סעיפים א–ה.

בחרו בשלושה מן הסעיפים, וענו בכל אחד מהם על שתי השאלות (1)–(2) (לכל סעיף – 2 נקודות).

א. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש **ת-ל-י/ה**.

הצלחתו של מנהיג _____ ביכולתו להוביל את אנשיו.

(2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פועל מן השורש **ת-ל-י/ה**.

אי אפשר _____ את האחריות לכישלונות רק במנהיג.

ב. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פועל מן השורש **נ-ה-ל**.

במסגרת תפקידו שר החינוך צריך _____ את מערכת החינוך.

(2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פעולה מן השורש **נ-ה-ל**.

רק באמצעות _____ נכונה ומוסרית נרכוש את אמון הציבור.

ג. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש **ש-מ-ש**.

לא נבחרנו למועצת התלמידים, אף על פי ש _____ בכל אמצעי שכנוע אפשרי.

(2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פעולה מן השורש **ש-מ-ש**.

מידת ה _____ בכוח ובסמכותיות תקבע את יחס האנשים כלפי המנהיג.

ד. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש **י-ד-ע**.

במהדורת החדשות הקרובה _____ ראש המועצה על התפטרותו.

(2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פעולה מן השורש **י-ד-ע**.

_____ בנוגע למקום הקלפי ביום הבחירות נשלחה לאזרחים בדואר.

ה. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פועל מן השורש **נ-ק-ף**.

כל התלמידים שהשתתפו בשיעור האימון הגופני התבקשו _____ את מבנה בית הספר.

(2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פעולה מן השורש **נ-ק-ף**.

בכל שנה _____ הקניות במרשתת (אינטרנט) גדל.

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

15. ענו על אחד מן הסעיפים א–ב. (נקודה אחת)

א. לפניכם משפט, ובו מילה מודגשת:

מנהיג טוב מאזן בין הרצונות שלו ובין הרצונות של האחרים.

הקיפו את שם התואר שאפשר לצרף למילה המודגשת.

אישיים / אישיות / האישיים / האישיות

ב. לפניכם משפט, ובו צירוף מודגש:

קשה למצוא יתרון גדול בפתרון הבעיה.

כתבו את הצירוף יתרון גדול בצורת הרבים: _____

חלק ב – מילות יחס ותצורת השם (7 נקודות)

ענו על שאלות 16–17, לפי ההוראות.

16. לפניכם שמונה משפטים, ובכל אחד מהם חסרה מילת יחס.

בחרו בארבעה משפטים, והשלימו בכל אחד מהם את מילת היחס החסרה על פי הרשימה שלפניכם.

(4 נקודות)

מ, אצל, על, ב, כלפי, בין, ל, את, נגד, עם

(1) מנהיג טוב אינו חושש להודות _____ אנשים שעוזרים לו.

(2) השופט הודיע שעליו לשקול _____ המשך המשפט לנוכח הראיות החדשות.

(3) מנהל הבנק מסרב להיפגש _____ הלקוח.

(4) צוות המורים חושש _____ התגברות האלימות בבית הספר.

(5) כאשר מכונית נוסעת _____ כיוון התנועה, יש סכנה חמורה שתקרה תאונה.

(6) יש חברות שמשיבות _____ תלונות של לקוחות בתוך זמן קצר.

(7) לפעמים אנשים צריכים לבחור _____ שתי אפשרויות גרועות.

(8) המצפן פונה _____ הצפון.

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

17. לפניכם שלושה משפטים, ובכל אחד מהם מילה מודגשת.

- (1) מַטָּע האבוקדו משתרע על שטח של עשרות דונמים.
- (2) מפגש חגיגי של מנהיגי הקבוצה ייערך בַּמִּדְרָחוֹב במרכז העיר.
- (3) חשוב שיהיו יחסי חֲבֵרוֹת בין האנשים בקבוצה.

ענו על שניים מן הסעיפים א–ג. (3 נקודות)

א. בחרו מן המילים המודגשות במשפטים (1)–(3) מילה אחת שדרך התצורה שלה היא שורש ומשקל, ופרטו את דרך התצורה שלה, כמו בדוגמה שלפניכם:

אָדָמָת: שורש א-ד-ם במשקל קטלת שמשמעותו מחלות

ב. בחרו מן המילים המודגשות במשפטים (1)–(3) מילה אחת שדרך התצורה שלה היא בסיס וצורן סופי, ופרטו את דרך התצורה שלה, כמו בדוגמה שלפניכם:

צְבוּרִי: בסיס ציבור וצורן סופי אי שמשמעותו שם תואר

ג. בחרו מן המילים המודגשות במשפטים (1)–(3) מילה אחת שדרך התצורה שלה היא בסיס ובסיס (הלחם בסיסים), ופרטו את דרך התצורה שלה, כמו בדוגמה שלפניכם:

רַמְזוֹר: בסיס רמז ובסיס אור

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

חלק ג – תחביר (6 נקודות)

ענו על שאלה 18.

18. ענו על שניים מן הסעיפים א–ד. (לכל סעיף – 3 נקודות)

א. לפניכם משפט.

אנשים המעריצים דמות מסוימת, מחקים את התנהגותה.

כתבו את המשפט מחדש. השתמשו במילת קישור מתאימה.

פתחו במילים "בגלל ה...".

בגלל ה _____

ב. בכל אחד מן המשפטים שלפניכם כתבו את מילת הקישור המתאימה מבין האפשרויות הנתונות בסוגריים.

מנהיג טוב מתייחס בסבלנות לבעיות האישיות של אנשיו, _____ (אף על פי כן, לכן, מפני ש) הוא זוכה מהם לכבוד והערכה.

אנשים מצליחים במשימותיהם, _____ הם מאמינים בעצמם וביכולות שלהם. (כאשר, ואילו, למרות זאת)

ג. לפניכם התחלה של משפט, ואחריו ארבע אפשרויות השלמה.

הקיפו את ההשלמה המתאימה.

מחנך חייב להיות רגיש וסבלני לכל אחד מתלמידיו, אך...

– התלמידים תמיד יכולים לסמוך עליו.

– הוא צריך להיות גם דוגמה לחיקוי עבור תלמידיו.

– התלמידים גם ירגישו נוח לפנות אליו בכל בעיה.

– הוא גם צריך לדרוש מתלמידיו לעמוד בכללי התנהגות ברורים.

ד. לפניכם שני משפטים. חברו אותם למשפט אחד באמצעות מילת קישור מתאימה.

שימו לב: אין להשתמש בווי"ו החיבור.

– בעיות משמעת בבתי הספר מטרידות מאוד אנשי חינוך.

– לצוות החינוכי בבית הספר אין כלים להתמודד עם בעיות משמעת.

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

פרק שלישי: תנ"ך או שירה (20 נקודות)

שימו לב: בפרק זה יש לענות על שאלה אחת: בתנ"ך או בשירה.

חלק א – תנ"ך (20 נקודות)

19. לפניכם קטע מספר בראשית, פרק מ"ד.

קראו את הקטע, וענו על שלושת הסעיפים א–ג שאחריו (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

פסוקים א'–י"ז

וַיֵּצֵא אֶת-אִשָּׁר

עַל-בֵּיתוֹ לֵאמֹר מִלֵּא אֶת-אֲמִתַּחַת הָאֲנָשִׁים אֲכַל כֶּסֶף

ב וְיִכְלוּן שָׂאת וְשֵׁם כֶּסֶף-אִישׁ בְּפִי אֲמִתַּחַתוֹ: וְאֶת-גְּבִיעִי

גְּבִיעַ הַכֶּסֶף תִּשֵּׂים בְּפִי אֲמִתַּחַת הַקֹּטָן וְאֶת כֶּסֶף שִׁבְרוֹ וַיַּעַשׂ

ד דְּבַר יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר: הַבֶּקֶר אֹר וְהָאֲנָשִׁים שָׁלְחוּ הַמֶּלֶךְ

ה וְחִמְדִּיהֶם: הֵם יֵצְאוּ אֶת-הָעִיר לֹא הִרְחִיקוּ וַיֹּסֶף אֹמֵר לְאִשָּׁר

ו עַל-בֵּיתוֹ קוֹם רֹדֶף אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים וְהַשְׁגַּתָם וְאִמְרַת אֱלֹהִים

ז לֵמַה שְׁלַמְתָּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה: הֲלוֹא זֶה אֲשֶׁר יִשְׁתָּה אֲדֹנִי

ח בּוֹ וְהוּא נָחַשׁ יִנְחַשׁ בּוֹ הֲרַעַתָּם אֲשֶׁר עָשִׂיתָם: וַיִּשְׁגֶּם וַיְדַבֵּר

ט אֱלֹהִים אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֵמַה יְדַבֵּר אֲדֹנִי

י כְּדִבְרֵים הָאֵלֶּה חֲלִילָה לַעֲבָדֶיךָ מַעֲשֹׂת כְּדִבְרֵי הָזֶה: הֵן כֶּסֶף

יא אֲשֶׁר מִצָּאנוּ בְּפִי אֲמִתַּחַתֵּינוּ הִשִּׁיבֵנוּ אֵלֶיךָ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְאִיךָ

יב נִגְנַב מִבֵּית אֲדֹנֶיךָ כֶּסֶף אוֹ זָהָב: אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ מֵעֲבָדֶיךָ

יג וּמָת וּגְסֵ-אֲנַחְנוּ נִהְיָה לְאֲדֹנִי לַעֲבָדִים: וַיֹּאמֶר גְּסֵ-עֲתָה

יד כְּדִבְרֵיכֶם כִּן-הוּא אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ יִהְיֶה-לִּי עֶבֶד וְאַתֶּם

טו תִּהְיוּ נָקִים: וַיִּמְהָרוּ וַיֹּרְדוּ אִישׁ אֶת-אֲמִתַּחַתוֹ אֶרֶץ וַיִּפְתְּחוּ

טז אִישׁ אֲמִתַּחַתוֹ: וַיַּחֲפֹשׂ בְּגָדוֹל הַחֹל וּבִקְטָן כֻּלָּהּ וַיִּמָּצֵא הַגְּבִיעַ

יז בְּאֲמִתַּחַת בְּנִימָן: וַיִּקְרְעוּ שְׂמֹלֹתָם וַיַּעֲמִם אִישׁ עַל-חֲמֹרוֹ

יח וַיִּשְׁבּוּ הָעִירָה: וַיָּבֹא יְהוּדָה וְאָחִיו בֵּיתָה יוֹסֵף וְהוּא עוֹדְנוֹ

יט שָׁם וַיִּפְּלוּ לִפְנֵי אֶרֶץ: וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף מַה-הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה

כ אֲשֶׁר עָשִׂיתָם הֲלוֹא יָדַעְתֶּם כִּי-נִחַשׁ יִנְחַשׁ אִישׁ אֲשֶׁר כָּמֹנִי:

כא וַיֹּאמֶר יְהוּדָה מַה-נֹּאמַר לְאֲדֹנִי מַה-נִּדְבַּר וּמַה-נִּצְטָדֵק

כב הָאֱלֹהִים מִצָּא אֶת-עֹן עֲבָדֶיךָ הִנֵּנוּ עֲבָדִים לְאֲדֹנִי גְסֵ-אֲנַחְנוּ

כג גַּם אֲשֶׁר-נִמְצָא הַגְּבִיעַ בִּידּוֹ: וַיֹּאמֶר חֲלִילָה לִּי מַעֲשֹׂת זֹאת

כד הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הַגְּבִיעַ בִּידּוֹ הוּא יִהְיֶה-לִּי עֶבֶד וְאַתֶּם

עָלוּ לְשָׁלוֹם אֶל-אֲבִיכֶם:

(שימו לב: סעיפי השאלה בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

א. (1) יוסף מנסה להאשים את אחיו בגנבה. כיצד הוא עושה זאת? (4 נקודות)

(2) כאשר השליח "אשר על ביתו" של יוסף עוצר את האחים, הוא מאשים אותם בגנבה.

מהו ההסבר שלהם בתגובה על דברי ההאשמה של השליח? (4 נקודות)

ב. ציינו והסבירו שתי דרכים שבהן יהודה משכנע את יוסף שלא לאסור את בנימין. (6 נקודות)

ג. יהודה הוא מנהיג האחים.

לדעתכם, מה הן התכונות שמנהיג צריך? פרטו שתי תכונות כאלה, והסבירו כיצד הן עוזרות לאדם להיות

מנהיג. (6 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

חלק ב – שירה (20 נקודות)

אם לא עניתם על שאלה 19, ענו על אחת מן השאלות: שאלה 20 או שאלה 21.

20. קראו את השיר שלפניכם, וענו על שלושת הסעיפים א–ג שאחריו (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

צנח לו זלזל / חיים נחמן ביאליק

בית 1 צנח לו זלזל על גדר וינם –

כה ישן אנכי:

נשל הפרי – ומה לי ולגזעי,

ומה לי ולשוכי?

בית 2 נשל הפרי, הפרח כפר נשכח –

שרדו העלים –

יגז יום אחד הסער – ונפלו

ארצה חללים.

בית 3 אחר – ונמשכו לילות הזועה,

לא מנוחה ושנת לי,

בדד אתחבט באפל וארצץ

ראשי אל כתלי.

בית 4 ושוב יפרח אביב, ואנכי לבדי

על גזעי אתלה –

שרביט קרח, לא ציץ לו ופרח,

לא פרי ולא עלה.

א. בשיר זה ארבעה בתים. בכל בית מתוארת עונת שנה.

כתבו מהי העונה המצטיירת בכל אחד מארבעת בתי השיר, ומהי המשמעות המטפורית של העונה המצטיירת

בכל בית. (8 נקודות)

(שימו לב: המשך הסעיפים בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

ב. שיר זה הוא לירי, ובו המשורר מתאר את עצמו ואת חייו.

הסבירו אילו פרטים מחייו המשורר מתאר בשיר זה. (7 נקודות)

ג. בשיר זה הדובר־השר מתאר את תחושותיו הקשות. העתיקו מן השיר ביטוי שעוסק באחת התחושות, ותארו מקרה אישי שקרה לכם או לחברכם שבו תחושה זו באה לידי ביטוי. (5 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

אם לא עניתם על אחת מן השאלות 19 – 20, ענו על שאלה 21.

21. קראו את השיר שלפניכם, וענו על שלושת הסעיפים א–ג שאחריו (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

אני מאמין / שאול טשרניחובסקי

בית 1	שִׁחְקִי, שִׁחְקִי עַל הַחֲלוּמוֹת,
זוֹ אֲנִי הַחוֹלֵם שָׁח.
שִׁחְקִי כִּי בְּאֶדָם אֲאָמִין,
כִּי עוֹדֵנִי מֵאֲמִין בָּךְ.	בית 5	אֲאָמִינָה גַם בְּעֵתִיד,
אִף אִם יִרְחַק זֶה הַיּוֹם,
אִךְ בּוֹא יְבוֹא – יִשְׁאוּ שְׁלוֹם
אֶז וּבִרְכָּה לְאִם מְלֵאָם.
בית 2	כִּי עוֹד נִפְשִׁי דָּרוֹר שׁוֹאֶפֶת,
לֹא מִכְרָתִיהָ לְעֵגֶל-פֶּז,
כִּי עוֹד אֲאָמִין גַּם בְּאֶדָם,
גַּם בְּרוּחוֹ, רוּחַ עֹז.	בית 6	יָשׁוּב יִפְרַח אֶז גַּם עִמִּי,
וּבְאַרְץ יְקוֹם דּוֹר,
בְּרֹזֶל-כְּבִלְיוֹ יוֹסֵר מִנּוֹ,
עֵין-בְּעֵין יִרְאֶה אוֹר.
בית 3	רוּחוֹ יִשְׁלִיךְ כְּבִלֵּי-הַבֶּל,
יְרוֹמְמֵנוּ בְּמַתִּי-עַל;
לֹא בְּרָעַב יְמוֹת עֶבֶד,
דָּרוֹר – לִנְפֶשׁ, פֶּת – לְדָל.	בית 7	יַחֲיָה, יֶאֱהָב, יַפְעֵל, יַעֲשֵׂה,
דּוֹר בְּאַרְץ אֲמֹנָם חִי,
לֹא בְּעֵתִיד – בְּשָׁמַיִם,
חַי־רוּחַ לוֹ אֵין דִּי.
בית 4	שִׁחְקִי כִּי גַם בְּרַעוֹת אֲאָמִין,
אֲאָמִין, כִּי עוֹד אֲמַצָּא לָב,
לָב – תְּקוּוֹתֵי גַם תְּקוּוֹתָיו,
יְחוּשׁ אֲשֶׁר, יִבִּין כָּאֵב.	בית 8	אֶז שִׁיר חֲדָשׁ יִשִּׁיר מְשׁוֹרֵר,
לִיפִי וְנִשְׁגָּב לְבוֹ עֵר;
לוֹ, לַצֵּעִיר, מַעַל קִבְּרֵי
פְּרָחִים יִלְקֹטוּ לְזֵר.

א. (1) מהו הקשר בין כותרת השיר "אני מאמין" ובין התוכן שלו? (2 נקודות)

(2) כתבו שלושה מן הרעיונות המוצגים בשיר, והעתיקו את השורות בשיר שעוסקות בכל אחד

מן הרעיונות האלה. (6 נקודות)

(שימו לב: המשך הסעיפים בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

ב. הדובר־השר מציין בשיר שלא מתייחסים לרעיונותיו ברצינות.

הסבירו דברים אלה, והתייחסו בהסברכם גם לשורש ח-ל-ם שבבית הראשון. (7 נקודות)

ג. טשרניחובסקי מביע בשיר את אמונתו ברוח האדם ובטוב שבו.

האם אתם מסכימים עם דברי טשרניחובסקי בשיר הקשורים לרוח האדם? נמקו את דעתכם. (5 נקודות)

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ד, מס' 15381

טיוטה

טיוטה

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"